

Rondje Texel

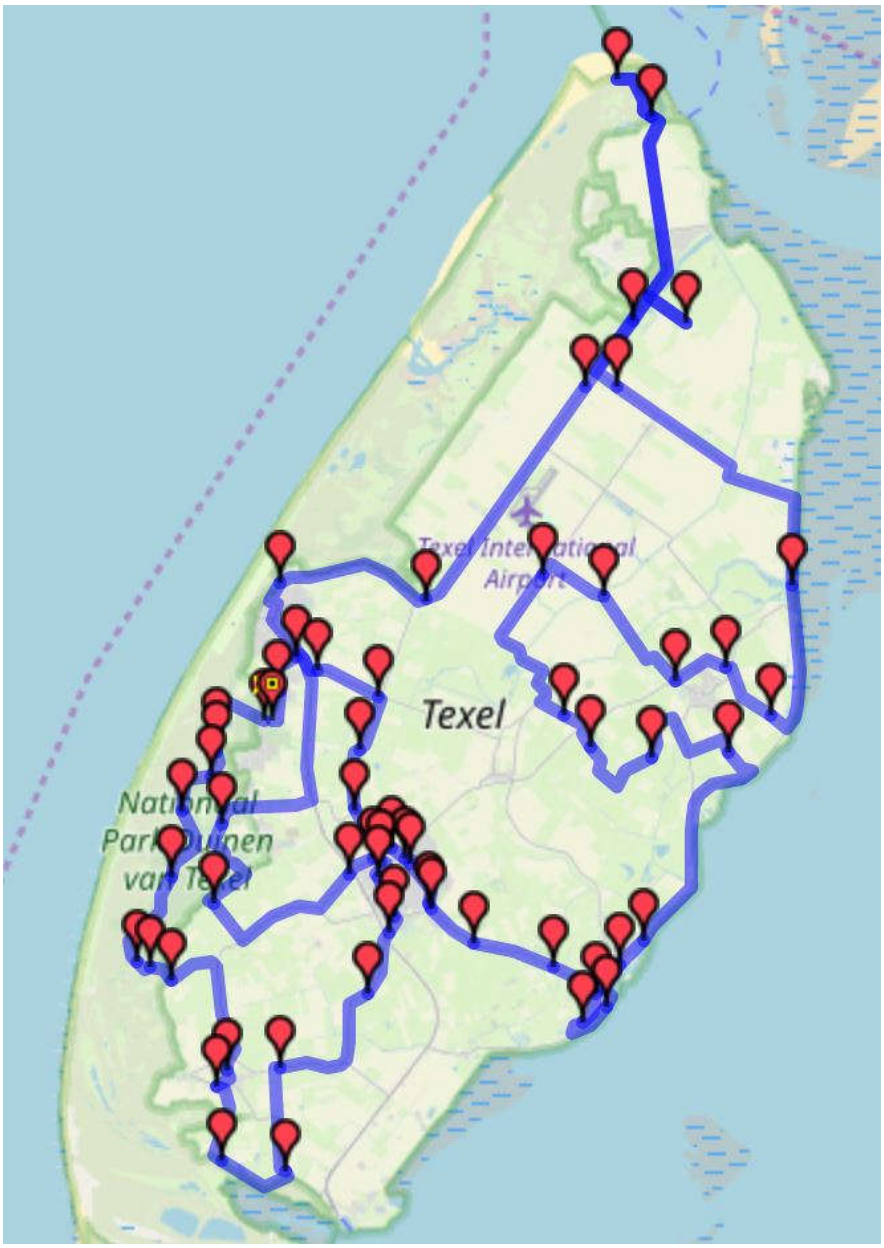
Peugeot CC Club Nederland

21-22-23 Juni 2019

Beste Leden,

Op 21/22/23 Juni gaan we naar het prachtige eiland Texel en daar een mooie route rijden. We starten en eindigen bij **Hotel De Pelikaan**. De route heeft een lengte van +/- 100 km die langs de mooie natuur en door leuke plaatsjes op Texel gaat.

Met dit document willen we wat meer informatie geven over de omgeving, de bezienswaardigheden in de plaatsen waar we tijdens de route langs komen.

Het Eiland Texel

Texel is het grootste Nederlandse Waddeneiland. Het behoort tot de provincie Noord-Holland en de gemeente Texel beslaat het gehele eiland plus het onbewoonde eilandje Noorderhaaks. Het eiland heeft een landoppervlak van ongeveer 170 km². De gemiddelde lengte van Texel is 20 km en de gemiddelde breedte 8 km. **Een route van +/- 100 km was dus niet eenvoudig!!**

Texel werd een eiland door de Allerheiligenvloed van 1170. Als gevolg van de ontginningen en ontwateringen was het land in de loop der tijd ingeklonken en lager komen te liggen. Een tijdelijke opwarming van het klimaat zorgde voor grotere weersextremen en maakte het ingeklonken land kwetsbaar. Het Noord-Hollandse landschap werd ingrijpend gewijzigd door de catastrofale overstroming, waarbij duizenden mensen omkwamen. Tijdens deze vloed ontstonden ook de eilanden Wieringen, dat later is ingepolderd, en Vlieland, en werden het huidige Marsdiep als zeestroom, en de huidige Waddenzee en de voormalige Zuiderzee gevormd.

West-Friesland, inclusief Texel, werd in de 13e eeuw onderworpen door graaf Floris V van Holland. De rechten en vrijheden van Texel werden vastgelegd in een manifest. In 1415 kreeg Texel stadsrechten van graaf Willem VI van Holland, Zeeland en Henegouwen, in het kader van een bestuurlijke hervorming waarbij vrijwel het gehele Westfriese platteland, inclusief Texel en Wieringen, een of andere vorm van stadsrecht kreeg. Dit stadsrecht gaf het eiland een behoorlijk grote zelfstandigheid. Het eiland mocht zijn eigen schout en schepenen benoemen en zelf rechtspreken, en zelf belastingen innen, tol heffen en markten houden.

Het noordelijker gelegen Eierland werd in de loop van een aantal eeuwen onderdeel van Texel. In 1630 werd de Zanddijk voltooid die beide Waddeneilanden met elkaar verbond. In 1835 richtte de uit Antwerpen afkomstige Nicolas Joseph De Cock samen met enkele andere heren een NV op die de kwelder tussen Eierland en Texel zouden inpolderen voor agrarisch gebruik. In de nieuw aangelegde polder Eierland werd in 1836 ook een dorp gesticht dat aanvankelijk Nieuwdorp heette, maar dat later naar hem genoemd werd: De Cocksdorp.

Het landschap op Texel is rijk en divers en heeft behalve polders, brede zandstranden, duinen en graslanden ook heide, bos en kwelders. Rond Den Hoorn in het zuiden bloeien in mei grote bollenvelden. Nationaal Park Duinen van Texel beheert de zuidpunt van Texel, het gebied De Duinen tussen Den Hoorn en De Koog, De Dennen, De Slufter en De Muy.

De harde kern van het eiland wordt gevormd door de Hoge Berg die ligt tussen Oudeschild en Den Burg. Het is een lage stuwwal ontstaan in het Drenthestadium van het Saalien (de op een na laatste ijstijd). Het hoogste punt ligt op 15 meter boven NAP. Ondanks de bescheiden hoogte kan men van hier af het hele eiland overzien. Keileem komt hier dicht aan de oppervlakte en dit vormt een harde, voor water ondoordringbare laag. Rond de percelen liggen zogenaamde tuunwallen. Dat zijn walletjes die uit plaggen zijn opgebouwd. Deze tuunwallen vormen samen met de glooiingen van het gebied een door velen gewaardeerd landschap. Het gebied is dan ook een landschapsreservaat. Op een helling van de Hoge Berg liggen ook het Doolhof, een bosje uit 1764, en de Zandkuil, Nederlands eerste insectenreservaat.

Een bijzonder fenomeen is De Slufter, een gebied binnen de brede duinketen aan de noordwestkant van het eiland, vol kreken en geulen, dat in open verbinding staat met de Noordzee. Het is ontstaan na de aanleg van de 'Zanddijk' tussen het Oude Texel en Eyerland in 1629 en verschillende mislukte pogingen westelijk hiervan de duinenrij te sluiten. Bij vloed loopt een deel van De Slufter onder water en bij eb loopt het water door de geulen weer terug naar zee. Daardoor is slibvorming en verzilting ontstaan en moest de vegetatie zich aanpassen. Oostelijk van De Slufter ligt de Eijerlandse polder. Ertussen ligt de Zanddijk.

Het hele duingebied van Texel, van de Hors tot aan de vuurtoren vormt het Nationaal Park Duinen van Texel. In 2008 besloot de provincie Noord-Holland het duingebied van Texel aan te wijzen als aardkundig monument. De status geldt voor de duinen tussen de vuurtoren bij De Cocksdorp en de zuidpunt van Texel. De 'onthulling' van het monument vond plaats op 8 oktober 2008 op de Bertusnol, een van de hoogste duinpunten van het eiland. Noord-Holland kent 17 Aardkundige Monumenten, gebieden met 'unieke aardkundige waarden' die planologische bescherming genieten.

Ecomare

Ecomare is het centrum voor wadden en Noordzee op Texel. Het combineert opvang van zeehonden en vogels met een natuurmuseum en zeeaquarium. Twee bruinvissen en vijftien zeehonden worden er permanent opgevangen. Door de veelzijdigheid van het centrum krijgen bezoekers bij Ecomare een compleet beeld van de natuur van de wadden en Noordzee. Daarnaast organiseert Ecomare actieve buitenprogramma's en excursies voor scholen en toeristen in de Texelse natuur, langs het strand en op het wad. Een bezoek aan Ecomare is aan te raden en kost € 13,50 maar kun je het beste online bestellen met wat extra korting.

Den Hoorn

Het meest zuidelijke dorp van Texel is Den Hoorn. Vanaf Den Helder kunt u Den Hoorn vaak al zien liggen. Rustig gelegen en omgeven door natuur.

Typerend voor Den Hoorn zijn de knusse straatjes waar veel kunstenaars wonen. Ook het meest gefotografeerde object van Texel staat er: het beroemde hervormde kerkje. De witte toren, die 's avonds prachtig wordt uitgelicht, is al vanaf de veerboot te zien. In het voorjaar ligt Den Hoorn tussen de kleurige bloembollenvelden.

Den Hoorn staat bekend als het kunstenaarsdorp van Texel. Er zijn meerdere galeries in Den Hoorn met werk van 'oude Texelse meesters' zoals Ad Blok van der Velden, maar u vindt er ook modern werk. Ieder jaar in juni pakt het dorp flink uit met de cultuurmaand Lange Juni. Er worden veel bijzondere evenementen georganiseerd. Zoals de expositie Klifhanger: in en rond het dorp maken Texelse kunstenaars werken die passen bij de locatie. Iedere twee jaar is er Broadway, een huiskamertheaterfestival waarbij artiesten optreden in de woonkamers van Hoornders.

Den Burg

We komen vandaagtwee keer door Den Burg.

Den Burg is het grootste dorp op het Nederlandse waddeneiland Texel. Het telt 7070 inwoners (2010); dat is ongeveer de helft van het aantal inwoners van Texel. In het dorp staat ook het gemeentehuis van de gemeente Texel. Uit archeologische opgravingen is gebleken dat de plek waar het dorp ligt al lang bewoond wordt. Zo heeft er vermoedelijk een Friese burcht gelegen die in zevende eeuw is verwoest. Daarbij wordt gedacht aan Franken.

In 1345/1346 is het dorp opnieuw door een vestingwal omgeven door graaf Jan van Beaumont. De in het dorp gelegen kloosterhof (of uithof) naastte hij en bouwde hij om tot het bestuurscentrum van het eiland. Het ringvormige patroon van de straten in het centrum herinnert nog aan het vestingkarakter.

De Koog

De Koog is een van de oudste dorpen op het Nederlandse waddeneiland Texel, gelegen aan de westzijde van het eiland. Het dorp is de badplaats van het eiland en trekt jaarlijks vele toeristen.

De Koog ligt vrijwel direct aan de Noordzee; slechts twee duinenrijen scheiden het dorp van het strand. Voordat het een badplaats werd, was De Koog lange tijd een vissersdorp. De vissersbevolking trok weg na een aantal uitzonderlijk zware stormen. Er is vrijwel niets over van het oude vissersdorpje, alleen de kerk midden in het dorp, uit 1415, en een huisje naast de kerk. Het dorp heeft momenteel zo'n 1300 inwoners. De Koog staat bekend om zijn uitgaansleven bij jongeren op vakantie.

Vliegveld Texel

Texel International Airport (ICAO: EHTX) (vliegveld Texel) is een vliegveld gelegen op het eiland Texel in polder Eierland, zo'n 5 km oostnoordoost van het dorp De Koog. Texel International Airport begon als vliegveld "De Vlijt", naar de boerderij die er tot 1932 gestaan had, en tot in 2012 werd het vliegveld nog zo aangeduid. Het was gebouwd in het kader van een werklozenproject en werd geopend op 9 april 1937. Het was toen zowel een militair vliegveld als een vliegveld voor de burgerluchtvaart. In de jaren dertig vloog de KLM met de viermotorige Fokker F.XXXVI op dit vliegveld. Dit grote toestel was voor de route naar Nederlands-Indië bedoeld, maar door de komst van de Douglas DC-2 kreeg de F.XXXVI de rol om dagjesmensen naar Texel te vliegen. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog werden 10 van de 25 gestationeerde vliegtuigen direct vernietigd. Zes Fokker D.XVII's werden naar Vliegveld Buiksloot gestuurd en de rest werd daarna zelf onklaar gemaakt om niet in handen van de Duitsers te vallen. Na de oorlog heeft het vliegveld twee jaar dienstgedaan als interneringskamp voor collaborateurs. Pas in 1952 werd het weer als vliegveld in gebruik genomen. Op het vliegveld bevindt zich een gedenkteken ter herinnering aan de Dakotaramp op 25 september 1996.

Aan de weg langs het vliegveld is de staart van het tweede Fokker 50 prototype te zien, en tot 22 september 2010 stond bij de ingang een Lockheed F-104G Starfighter opgesteld bij het naastliggende Luchtvaart- & Oorlogsmuseum Texel.

Bezoek kost € 5.00.

Vuurtoren Cocksdorp

Rond de noordpunt ontmoeten Wadden- en Noordzee elkaar. Daardoor is er een gevaarlijke stroming en is zwemmen verboden. Op het uitgestrekte strand bij de vuurtoren wordt veel gevliegerd met meerlijnige vliegers en buggy's. Aan de waterkant liggen regelmatig zeehonden. Het Waddengebied staat op de Unesco Werelderfgoedlijst vanwege de bijzondere natuur. De ruim 150 jaar oude vuurtoren is bijna 35 meter hoog. Tegenwoordig is de toren ingericht als museum met een interessante expositie op de weg naar boven. Kosten voor bezoek zijn € 4.50 maar daar krijg je een fenomenaal uitzicht over de Wadden!!

Op het strand heb je restaurant Faro2 waar je eventueel goed kunt lunchen.

IJsboerderij Labora

Een bezoekje aan Labora is echt een aanrader. Maak een keuze uit het ruime aanbod in onze salon en geniet van je ijsje aan één van de picknicktafels in de tuin. Maar er is nog veel meer te zien en te beleven. Zoals de stal, waar onze ongeveer 120 koeien volautomatisch worden gemolken door melkrobots. Erg leuk is ook de wei waar onze hertjes lopen. En er zijn regelmatig kleine kalfjes te bewonderen.

Het productieproces wordt op een groot scherm uitgelegd in onze winkel.

Voor alle CC leden die aan de tocht meedoen kun je gratis twee bolletjes ijs halen met inlevering van een speciale kaart die 's-Ochtens bij de briefing is uitgereikt!!

Oudeschild

De enige bruikbare haven van Texel is in Oudeschild, aan de oostkant van het eiland.

De haven bij De Cocksdorp is klein en ondiep en alleen geschikt als vluchthaven. Iets ten zuiden hiervan ligt de smalle haveningang. Door de sterke dwarsstroom is deze moeilijk aan te lopen gedurende het tij. Het is ook de thuishaven van de vloot Texelse Noordzeekotters. In de weekends liggen deze in de vissershaven afgemeerd. Na binnenkomst zijn in de Zuiderhaven en Noorderhaven de ligplaatsen voor beroepsvaart en de bruine vloot. Stuurboord uit kom je via de werkhaven eerst bij de verenigingshaven en dan bij de passantenhaven van de WV Texel. De haven heeft 250 ligplaatsen en alle faciliteiten, zoals walstroom, sanitair en wasmachines. Ook is er een winkel voor de eerste levensbehoeften, schapenkaas en Texels bier zijn in de nabijheid bij de makers te verkrijgen. De haven houdt bij laagwater voldoende water voor kielboten.

Er zijn plannen om de haven in de toekomst te veranderen. Hoewel er al langere tijd sprake is van een mogelijke coupure in de dijk tegenover de Heemskerckstraat, is er ook een ander plan die een veel drastischere scheiding voorziet tussen binnenhaven en buitenhaven, waarbij de eerstgenoemde moet worden beschermd door middel van sluisdeuren.

Aan de haven zijn diverse leuke restaurantjes met terrasjes.

Texelse Bierbrouwerij

Onder de onmetelijk hoge Waddenlucht, midden tussen de uitgestrekte groene weiden aan de rand van natuurgebied 'De Hoge Berg' staat de voormalige zuivelfabriek van Oudeschild. In deze voormalige zuivelfabriek van Oudeschild maakt de Texelse Bierbrouwerij speciaalbier met traditioneel vakmanschap en eigentijdse technologie.

De Texelse Bierbrouwerij is een ambachtelijke brouwerij van speciaalbieren, gevestigd op Texel, nabij Oudeschild. Zij is opgericht in 1999 maar is feitelijk een voortzetting door een nieuwe eigenaar van de in 1994 opgerichte en in 1998 gesloten Tesselse Bierbrouwerij.

In 2003 werd een koperen brouwhuis gekocht en in 2005 een derde wachttank waardoor de capaciteit van de brouwerij verhoogd werd.

De brouwmeesters van de Texelse Bierbrouwerij maken sinds 1999 hun bijzondere bieren.

Gebrouwen met naast vakmanschap alleen duinwater, gerst en tarwe van het eiland zelf, hop en een giststam die alleen op Texel te vinden is. Dat maakt al hun speciaalbieren tot een puur product van Texel.

De bierbrouwerij heeft verschillende vaste bieren (Skuumkoppe, Goudkoppe, Wit, Eyerlander, Dubbel, Tripel en Vuurbaak) en enkele seizoensbieren (Bock, Stormbock, Noorderwiend (voorheen Winterbier genaamd), Springtij en Seumerfeugel). Eerder was ook Texels Skimme verkrijgbaar.

Het texels bockbier is bij de twee grote proeverijen (Beste Bockbier en Lekkerste Bockbier) al meerdere keren in de prijzen gevallen, namelijk: Beste Bockbier van Nederland in 2010 en 2011 en Lekkerste Bockbier van Nederland in 2009, 2011 en 2012.

Den Burg

Tweede keer door Den Burg en mogelijk bezoek Den Burg.

Den Burg is de 'hoofdstad' van Texel. Ongeveer de helft van de bijna 14.000 Texelaars woont er. Het is dan ook niet zo gek dat het een levendig dorp is.

De protestantse kerk 'De Burght' aan de Binnenburg is beeldbepalend voor Den Burg.

Ook leuk is een bezoek aan de Oudheidkamer in Den Burg. Dit museum is gevestigd in een van de oudste huizen van Den Burg aan de Kogerstraat 1. Dit huis stond in 2013 model voor het 94e Delfts blauwe huisje van KLM.

Kijk ook even naar het huis tegenover de Oudheidkamer en de bijzondere deur die hier inzit!

Belangrijk:

Voor U naar Texel gaat moet u via https://www.teso.nl/tickets/ de overtocht regelen. Ook is er op het hele eiland een **Texel e-vignet** nodig om te parkeren en die u kunt bestellen op https://texelevignet.nl/.

